

Overgangsprotocol huishoudelijke verzorging in verband met de invoering van de Wmo.

Leidraad voor de overheveling van huishoudelijke verzorging van zorgkantoren naar gemeenten

**VWS, VNG, ZN
17 oktober 2006**

Inleiding

1. Ondersteuning bij het voeren van het huishouden in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).
2. Het overgangsrecht uit de Wmo met betrekking tot huishoudelijke verzorging.
3. Inventarisatie en overdracht van cliëntgegevens.
4. Communicatie naar overgangsccliënten.
5. Het Persoons Gebonden Budget (PGB).
6. Beleidsinformatie.
7. Inkoop en contractering.
Bijlagen.

Inleiding

Huishoudelijke Verzorging: van AWBZ naar Wmo

Met de inwerkingtreding van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) gaat de functie huishoudelijke verzorging uit de AWBZ en worden gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning van cliënten bij het voeren van hun huishouden. Dit betekent dat zorgkantoren per 1 januari 2007 niet langer belast zijn met de uitvoering van de huishoudelijke verzorging, tenzij de gemeente daarover nadere afspraken maakt met het zorgkantoor.

Om de overgang van bestaande cliënten uit de AWBZ zorgvuldig te laten verlopen, moeten de gemeenten en de zorgkantoren een aantal acties ondernemen. Dit protocol zet de noodzakelijke acties op een rij.

Het protocol is tot stand gekomen op basis van afspraken tussen het Ministerie van VWS, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en Zorgverzekeraars Nederland.

Aan gemeenten en zorgkantoren wordt dringend geadviseerd om de in dit protocol voorgestelde werkwijzen te gebruiken bij de overgang van de huishoudelijke verzorging naar de Wmo.

Doel en reikwijdte overgangsprotocol

Dit overgangsprotocol is bedoeld voor gemeenten en zorgkantoren en dient als leidraad voor een zorgvuldige overgang van de **huidige** cliënten huishoudelijke verzorging. Korthedshalve: de “overgangsccliënten”. Namelijk de mensen die in 2006 een indicatie voor de AWBZ-functie “huishoudelijke verzorging” hebben en waarvan de geldigheid doorloopt voorbij 01-01-2007.¹

Het protocol gaat over deze overgangsccliënten en beschrijft wie, wat, wanneer moet doen om de bedoelde overheveling van AWBZ naar Wmo zorgvuldig te laten verlopen.

De volgende onderwerpen komen achtereenvolgens aan bod:

1. Ondersteuning bij het voeren van het huishouden in de Wmo.
2. Het overgangsrecht uit de Wmo met betrekking tot huishoudelijke verzorging.
3. Inventarisatie en overdracht van cliëntgegevens.
4. Communicatie naar overgangsccliënten.
5. Het Persoons Gebonden Budget (PGB).
6. Beleidsinformatie.
7. Inkoop en contractering.

---

¹ Hieronder vallen ook de mensen met een indicatie voor verblijfszorg – en daarmee verbonden huishoudelijke zorg hebben – die vooralsnog gewoon thuis blijven. Bijvoorbeeld ouderen met een indicatie voor het verzorgingshuis (verblijf zonder behandeling) die nog enige tijd op een wachtlijst staan (met overbruggingszorg thuis) of die ervoor kiezen vooralsnog thuis te blijven wonen.

Twee invalshoeken

Bij de opstelling van de leidraad is onderscheid gemaakt in:

- De publieke verantwoordelijkheid van zorgkantoren en gemeenten om de overheveling van huishoudelijke verzorging goed te regelen.
- Private afspraken die gemeenten op eigen initiatief kunnen maken met zorgkantoren, of met andere partijen, over de inkoop van huishoudelijke zorg onder de Wmo (uitvoering onder mandaat, verleend door het gemeentebestuur).

Dit protocol handelt over het eerstgenoemde punt. Eventuele afspraken zoals bedoeld onder het tweede punt zijn een volstrekt lokale verantwoordelijkheid (zie bijlage 2).

De zorgkantoren hebben zich – via afspraken binnen Zorgverzekeraars Nederland - verbonden aan de afspraken in deze leidraad over de overheveling van huishoudelijke verzorging.

Aan gemeenten is vanuit de VNG dringend geadviseerd de leidraad te volgen. De acties zijn algemeen geldend en onafhankelijk van de manier waarop de gemeente invulling geeft aan de Wmo.

In de bijlagen zijn respectievelijk de volgende producten opgenomen:

Bijlage 1:   Format voor informatiebrief aan overgangcliënten

Bijlage 2:   Format voor een overeenkomst van opdracht voor de inkoop van huishoudelijke verzorging (private overeenkomst tussen gemeente en zorgverzekeraar).

Bijlage 3:   Format voor een overeenkomst van opdracht voor de voortgezette uitvoering van de bestaande PGB's huishoudelijke verzorging.

De te ondernemen activiteiten op een rij

Onderstaande checklist geeft de activiteiten aan die zorgkantoor en gemeente in ieder geval dienen te ondernemen om een soepele overgang van cliënten met huishoudelijke verzorging van AWBZ naar Wmo te waarborgen.

Checklist overheveling huishoudelijke verzorging van AWBZ naar Wmo

Activiteiten	Zorgkantoor	Gemeente	Ministerie van VWS	Tijdspanne
Het overgangsrecht uit de Wmo				
Noodzakelijke acties				
1. Analyse van het cliëntenbestand huishoudelijke verzorging om inzicht te krijgen in het aantal cliënten dat in aanmerking komt voor een Wmo-beschikking vóór 1 januari 2008				Geheel 07
2. Afgeven Wmo-beschikking cliënten met AWBZ-indicatie huishoudelijke verzorging				Vóór 1 jan 08
Aanbevolen actie				
3. In verordening opnemen dat AWBZ-indicaties mogen doorlopen tot herindicatie heeft plaatsgevonden				Afhankelijk van vaststelling verordening
Inventarisatie en overdracht van cliëntgegevens				
4. Overdragen gegevens van overgangsccliënten aan de gemeenten in de regio van het zorgkantoor				Uiterlijk 23 okt 06
5. GBA-check en schoning AZR-bestand en retourzending aan zorgkantoor				
Communicatie naar bestaande cliënten				
Noodzakelijke actie				
6. Informeren van zorgaanbieders over de te versturen brief en bevorderen dat aanbieders een adequate toelichting kunnen geven				Uiterlijk 23 okt 06
7. Versturen van standaardbrief aan overgangsccliënten met informatie over de overgang van huishoudelijke verzorging van AWBZ naar Wmo				1 nov 06
8. Informeren van aanbieders "huishoudelijke zorg" over de procedure en planning rondom contractering en inkoop				Okt 06
9. Het telefoonnummer Wmo van de gemeente is operationeel voor vragen van cliënten				1 nov 06
Aanbevolen actie				
10. Gemeenten en zorgkantoren stemmen af met zorgaanbieders over communicatie naar overgangsccliënten				Medio 2006

Activiteiten	Zorgkantoor	Gemeente	Ministerie van VWS	Tijdspanne
<i>Het Persoons Gebonden Budget</i>				
11. Zorgkantoren en gemeenten regelen tijdig (uiterlijk eind okt 2006) de voortgezette uitvoering van de bestaande PGB's op basis van de verplichte AWBZ-regels, (en doen dat tot uiterlijk 31-12-2007)				Gedurende 2007
<i>Beleidsinformatie</i>				
12. Beschikbaar stellen beleidsinformatie over gebruik van huishoudelijke zorg op gemeentelijk niveau				Juni 06
<i>Inkoop en contractering</i>				
<i>Noodzakelijke acties</i>				
13. Het zorgkantoor geeft op regionaal niveau informatie aan de gemeente over het algemene contracteerbeleid 2006 en de gecontracteerde aanbieders voor huishoudelijke verzorging				1 aug 06
14. Het ministerie van VWS maakt tijdig in 2006 bekend dat HV niet langer onderdeel is van de AWBZ-aanspraken. Het zorgkantoor zal zijn contracteerbeleid voor 2007 hierop afstemmen, en de zorgaanbieders informeren				Sept 06
15. De gemeente biedt het regionale zorgkantoor inzicht in afspraken over de inkoop van Wmo-voorzieningen, adviezen voor de Wmo en de werkwijzen van het loket Wmo				1 nov 06

1. Ondersteuning bij het voeren van het huishouden in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Achtergrond Wmo

Met de Wmo krijgt de gemeente de plicht tot compensatie van de beperkingen die burgers ondervinden op het vlak van zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. De functie huishoudelijke verzorging komt in de AWBZ te vervallen. Voor de korte termijn kunnen gemeenten ervoor kiezen nieuw beleid te ontwikkelen of aan te sluiten bij de wijze waarop deze zorg nu onder de AWBZ wordt uitgevoerd². Op de langere termijn is het raadzaam dat de gemeente een invulling kiest die past bij de lokale omstandigheden en bijdraagt aan integraal beleid ten aanzien van wonen, welzijn, ondersteuning en zorg.

Juridisch kader

Met de Wmo krijgt de gemeente de plicht tot compensatie van de beperkingen die burgers ondervinden op het vlak van zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie³. Hieronder valt ook de zelfredzaamheid bij het voeren van een huishouden.

In artikel 4, lid 1 van de Wmo is het compensatiebeginsel omschreven. Dit beginsel luidt: *'ter compensatie van de beperkingen die een persoon ... ondervindt in zijn zelfredzaamheid en zijn maatschappelijke participatie, treft het college van burgemeester en wethouders voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning die hem in staat stellen:*

- a Een huishouden te voeren.*
- b Zich te verplaatsen in en om de woning.*
- c Zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel.*
- d Medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.*

Met dit compensatiebeginsel, zoals omschreven in de Wmo, krijgt de gemeente de verantwoordelijkheid om burgers met beperkingen te ondersteunen bij het voeren van het huishouden.

In de verordening Maatschappelijke Ondersteuning dienen gemeenten het compensatiebeginsel nader uit te werken, onder andere voor de ondersteuning bij het voeren van het huishouden.

Situatie vanaf 01 januari 2007

Onder de Wmo heeft de gemeente de opdracht om voorzieningen te treffen voor de burgers die beperkingen ondervinden bij het zelfstandig voeren van een huishouden. Hierbij is onderscheid nodig in:

---

² In het besluit zorgaanpak AWBZ wordt de huishoudelijke verzorging als volgt gedefinieerd: *'huishoudelijke verzorging omvat het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van het verzorgen van het huishouden in verband met een somatische, psychogeriatrische of psychiatrische aandoening of beperking, een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke handicap of een psychosociaal probleem die of dat leidt of dreigt te leiden tot het disfunctioneren van de verzorging van het huishouden van de verzekerde dan wel van de leefeenheid waartoe de verzekerde behoort, te verlenen door een instelling.'*

³ Het kabinet streeft naar een houdbaar stelsel van langdurige zorg en ondersteuning. Vanuit dit beleid is de Wet maatschappelijke ondersteuning ingevoerd (Wmo). De Wmo legt nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van burgers en stimuleert gemeenten tot het treffen van passende ondersteuning aan kwetsbare burgers. Gemeenten moeten zorgen voor het verstevigen van de sociale samenhang, het voorkómen van problemen en het bevorderen van deelname aan de maatschappij. Hierin krijgen gemeenten beleidsvrijheid, waardoor zij kunnen zorgen voor lokaal maatwerk en samenhangend beleid. Eén van de nieuwe taken van gemeenten is het bieden van ondersteuning bij het voeren van het huishouden.

- Nieuwe vragers naar ondersteuning bij het voeren van het huishouden. Zij komen vanaf 01-01-2007 direct bij de gemeente terecht.
- Bestaande cliënten met huishoudelijke zorg, namelijk de mensen met een geldige indicatie voor de AWBZ-functie 'huishoudelijke verzorging' waarvan de geldigheid doorloopt voorbij 01-01-2007.

De laatstgenoemde categorie valt onder een overgangsregime. In hoofdstuk 2 wordt dat toegelicht.

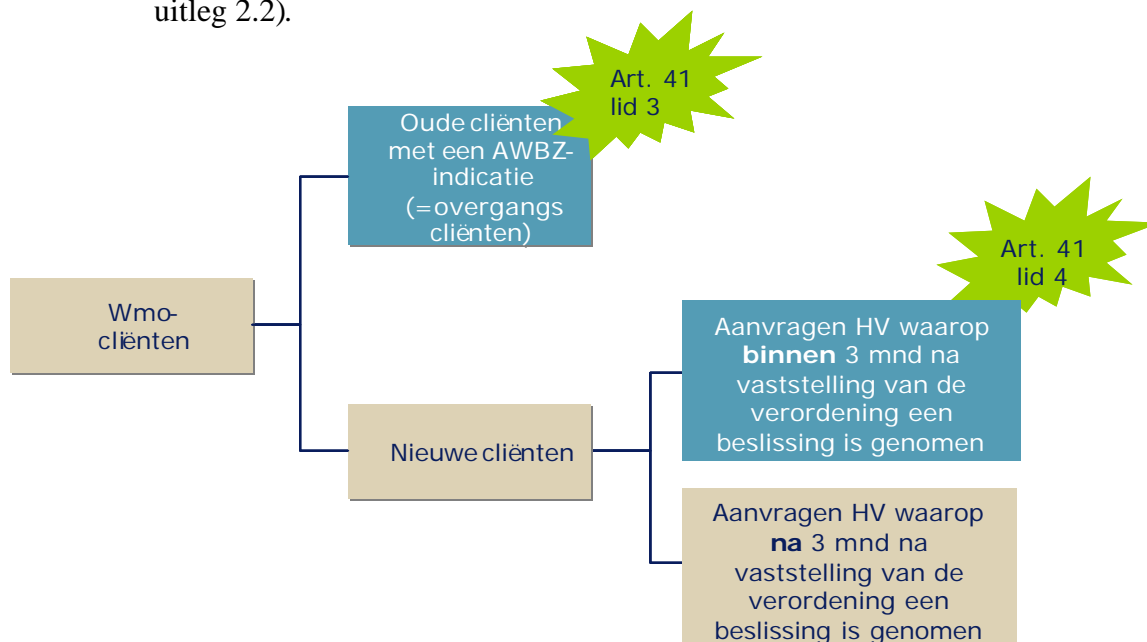
2. Het overgangsrecht uit de Wmo met betrekking tot huishoudelijke verzorging

De cliënt die op het moment dat de Wmo inwerking treedt een AWBZ-indicatie voor huishoudelijke verzorging heeft, behoudt zijn rechten en verplichtingen op grond van de AWBZ tot maximaal een jaar na inwerkingtreding, dus tot uiterlijk 31 december 2007. De betreffende persoon valt onder het overgangsrecht conform artikel 41 van de Wmo.

Het overgangsrecht in artikel 41 Wmo

In het overgangsrecht is aangegeven dat voor enkele categorieën cliënten de rechten en plichten op grond van het indicatiebesluit en de AWBZ (en overige relevante wet- en regelgeving) voor een bepaalde tijd blijven gelden na de inwerkingtreding van de Wmo. Op basis van artikel 41 kunnen de onderstaande categorieën van cliënten worden onderscheiden:

- Cliënten met een AWBZ-indicatie voor huishoudelijke verzorging die bij de inwerkingtreding van de Wmo nog van toepassing is, conform artikel 41, lid 3 van de Wmo (zie voor verdere uitleg 2.1).
- Cliënten voor wie op een aanvraag binnen drie maanden nadat de gemeenteraad de verordening heeft vastgesteld een beschikking van het college van burgemeester en wethouders is genomen, conform artikel 41, lid 4 van de Wmo (zie voor verdere uitleg 2.2).

Het zorgkantoor heeft geen bemoeienis met de cliëntencategorie uit artikel 41 lid 4. De afspraken in dit overgangsprotocol richten zich uitsluitend op artikel 41 lid 3 cliënten.

2.1 Overgangsccliënten conform artikel 41 lid 3 van de Wmo

Voor overgangsccliënten, met een indicatiebesluit dat doorloopt tot een datum na de invoeringsdatum van de Wmo, is in artikel 41, lid 3 van het Wetsvoorstel Wmo het volgende aangegeven:

‘de rechten en verplichtingen die gelden op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze wet met betrekking tot huishoudelijke verzorging waarvoor op grond van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten een indicatie is afgegeven voor de inwerkingtreding van deze wet, ..., blijven gelden gedurende de looptijd van het indicatiebesluit, doch ten hoogste een jaar na de inwerkingtreding van deze wet, ...’

Uitgangspunt is dat deze ‘overgangsccliënten’ hun rechten en verplichtingen blijven behouden tijdens de looptijd van het indicatiebesluit tot maximaal één jaar na inwerkingtreding van de Wmo. Het college van burgemeester en wethouders treedt in de plaats van de zorgverzekeraar van de betrokken cliënt. De cliënt is de eigen bijdrage aan het college van burgemeester en wethouders verschuldigd, conform de regels van de AWBZ.

Betekenis ‘rechten en verplichtingen’

Voor overgangsccliënten, zowel cliënten met zorg in natura als PGB-ccliënten, zijn de volgende wetten en regelingen van toepassing zoals die gelden op 31 december 2006:

- De AWBZ.
- Het Besluit zorgaanspraken AWBZ.
- De Regeling zorgaanspraken AWBZ.
- De Regeling subsidies AWBZ.
- Het Zorgindicatiebesluit.
- Het Bijdragebesluit zorg

De overgangsccliënt heeft geen recht op het behoud van de AWBZ-zorgaanbieder. De gemeente selecteert zelf de zorgaanbieders voor het leveren van huishoudelijke verzorging in het kader van de Wmo. Uitgangspunt hierbij is dat de cliënt keuzeruimte heeft. Niettemin is het mogelijk dat de cliënt de huishoudelijke zorg in 2007 ontvangt van een andere aanbieder dan voorheen.

Ruilzorg

Onder ruilzorg wordt zorg verstaan waarbij de cliënt bijvoorbeeld een indicatie heeft voor huishoudelijke verzorging maar in de praktijk een andere vorm van AWBZ-zorg ontvangt, bijvoorbeeld persoonlijke verzorging. Voor ruilzorg bestaat geen wettelijke basis⁴.

Het gaat hierbij om ontstane gedragslijnen. Dergelijke gedragslijnen (al dan niet neergelegd in protocollen) vinden geen basis in de AWBZ en overige relevante wet- en regelgeving.

Het gemeentebestuur is juridisch niet gebonden aan deze gedragslijnen. Het verdient aanbeveling dat de gemeente hierover een standpunt inneemt, bijvoorbeeld in het visiedocument. Leidend voor het college is de indicatie en niet de daadwerkelijk geleverde zorg.

2.2 Nieuwe cliënten met overgangsrechten conform artikel 41 lid 4

Artikel 41 lid 4 gaat over cliënten die een aanvraag hebben ingediend en waarop binnen drie maanden na vaststelling van de verordening wordt beschikt. Indien de gemeente de verordening niet vóór of op 1 oktober 2006 heeft vastgesteld, dient tot drie maanden na vaststelling van de verordening de beschikking te worden genomen op basis van AWBZ wet- en regelgeving.

Indien de gemeente vanaf 1 januari 2007 wil gaan werken volgens eigen Wmo-beleid, dan moet zij ervoor zorgen dat voor 1 oktober 2006 de verordening is vastgesteld.

Artikel 41 lid 4 geldt tot uiterlijk 31 december 2007.

2.3 Aanmeldingen rond de invoeringsdatum: wel of geen overgangsccliënt

Het ministerie van VWS heeft in afstemming met CIZ, ZN, VNG de volgende afspraken gemaakt ten aanzien van de nieuwe aanvragen die eind 2006 binnen komen:

- Tot en met 31 december 2006 kunnen cliënten zich melden bij het CIZ voor een indicatie voor huishoudelijke verzorging.

---

⁴ Een uitzondering vormt het meervoudige PGB (bijvoorbeeld combinaties van huishoudelijke zorg en persoonlijke verzorging). Binnen de PGB-spelregels van dit moment mag de cliënt schuiven tussen de zorgfuncties.

- Indien aanvragen vóór 1 januari 2007 door het CIZ zijn afgehandeld betreft het AWBZ-besluiten⁵. Deze cliënten zijn overgangsccliënten. Leidend is de datum van het indicatiebesluit.
- Indien aanvragen ná 26 december worden afgehandeld (behoudens spoedaanvragen), worden deze aangehouden tot 1 januari en geeft het CIZ na 31 december een advies aan de gemeente op basis van de regels voor een AWBZ-indicatie. Tussen 26 december en 1 januari geeft het CIZ derhalve geen indicaties HV af.

Het CIZ hanteert altijd een termijn van maximaal zes weken voor de afhandeling van de aanvragen. Het college van B&W neemt een beslissing onder het Wmo-regime. Dit zijn géén overgangsccliënten.

Deze indicaties worden niet door het CIZ bij de gemeente in rekening gebracht.

Voor de hulpvragen die na 1 januari 2007 binnenkomen geldt het volgende: het CIZ zal de vraag naar ondersteuning bij het huishouden doorsturen naar de gemeente, tenzij de gemeente het CIZ heeft aangewezen om de indicatiestelling voor de Wmo te verzorgen.

Spoedzorg

Op de grens van overgang van huishoudelijke zorg naar de Wmo – december 2006 – heeft het zorgkantoor nog steeds de mogelijkheid om in noodgevallen spoedzorg te verlenen, terwijl nog geen indicatiebesluit aanwezig is. Rond de overgang naar het nieuwe jaar is de betreffende aanbieder gehouden aan het voortzetten van passende zorg binnen de Wmo.

De volgende gedragslijn is van toepassing:

- Cliënten met spoedzorg bij wie deze zorg wordt ingezet tussen 15 december 2006 en 1 januari 2007 vallen onder het AWBZ-regime. Het zorgkantoor kan de levering en betaling ten laste van de AWBZ brengen (maximaal twee weken).
- Indien de zorg doorloopt na 1 januari 2007 dient de cliënt met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2007 te worden geïndiceerd volgens het Wmo-regime. Bij een positief besluit zal de huishoudelijke zorg terugwerkend vanaf 1 januari 2007 ten laste van de Wmo geleverd worden. De gemeente bepaalt welke partij belast is met de indicatie-advisering.

2.4 Einde overgangsrecht

Het overgangsrecht voor de overgangsccliënten blijft geldig gedurende de looptijd van het indicatiebesluit, doch ten hoogste een jaar na de inwerkingtreding van de Wmo.

Als een cliënt eerder dan 31-12-2007 een aangepaste indicatie nodig heeft, dan dient hij zich te melden bij de gemeente en komt hij automatisch in het Wmo-regime terecht.

Als een cliënt in de loop van 2007 voor andere zorgfuncties een nieuwe indicatie vraagt, bijvoorbeeld voor persoonlijke verzorging, maar er is geen wijziging in de indicatie voor huishoudelijke zorg gedurende dat jaar, dan blijft de persoon onder het overgangsregime vallen (voor wat betreft de huishoudelijke verzorging).

Voor cliënten met een langdurige indicatie huishoudelijke verzorging, die doorloopt na 1 januari 2008, geldt dat die AWBZ-indicatie tot en met 31 december 2007 geldig is.

Daarna kan de cliënt, indien hij daar krachtens de Wmo-verordening en het lokale Wmo-beleid recht op heeft, op basis van een Wmo-beschikking van het College van burgemeester en wethouders in aanmerking komen voor een Wmo-voorziening. Voor Colleges betekent dit concreet dat alle cliënten met een AWBZ-indicatie huishoudelijke verzorging die doorloopt tot een datum na 1 januari 2008, vóór 1 januari 2008 een nieuwe (Wmo-)beschikking dienen te ontvangen na herindicatie.

---

⁵ Cliënten die in aanmerking willen komen voor een PGB en een AWBZ-besluit hebben ontvangen, krijgen een PGB op basis van het AWBZ-regime.

Dit vraagt een voortgaand inzicht in het totale cliëntenbestand. Gemeenten dienen het jaar 2007 te gebruiken om het cliëntenbestand huishoudelijke verzorging te inventariseren en analyseren.

De herindicaties en de op te stellen en te verzenden nieuwe beschikkingen van de totale groep cliënten met huishoudelijke verzorging vóór 1 januari 2008 vraagt, afhankelijk van het aantal cliënten met een indicatie voor huishoudelijke verzorging in de gemeente, een behoorlijke tijdsinvestering. Hier dient tijdig actie op te worden genomen.

Noodzakelijke acties

1. Gemeenten analyseren het cliëntenbestand huishoudelijke verzorging gedurende 2007 om inzicht te krijgen in het aantal cliënten dat in aanmerking komt voor een Wmo-beschikking vóór 1 januari 2008.
2. Gemeenten bewerkstelligen dat vóór 1 januari 2008 deze cliënten, indien zij daar krachtens het lokale Wmo-beleid recht op hebben, een Wmo-beschikking hebben gekregen.

Aanbevolen actie

3. Mocht het onverhoopt voorkomen dat het gemeenten niet lukt alle herindicaties vóór 1 januari 2008 af te handelen (omdat binnen korte tijd een grote hoeveelheid herindicaties moet worden afgehandeld), kan het nuttig zijn om in de verordening op te nemen dat oude AWBZ-indicaties doorlopen totdat herindicatie heeft plaatsgevonden.

2.5 Bezwaar en beroep met betrekking tot de indicatiestelling

Artikel 6:15, lid 2 Awb geeft ten aanzien van bezwaar en beroep het volgende aan: *'Het maken van bezwaar geschiedt door het indienen van een bezwaarschrift bij het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen.'* Op grond van dit artikel dient een bezwaarschrift te worden ingediend bij het bestuursorgaan dat een indicatiebesluit heeft genomen. Voor eventueel bezwaar en beroep voor overgangsccliënten geldt dat de regels uit de AWBZ (en overige relevante wet- en regelgeving) van kracht zijn. Op alle andere indicatiebesluiten huishoudelijke verzorging is het regime van de Wmo en de Wmo-verordening van toepassing.

Kort gezegd:

- Overgangsccliënten die vóór 1 januari 2007 geïndiceerd zijn door het CIZ en voor wie een beschikking is afgegeven, moeten bezwaar indienen bij het CIZ.
- Tegen Wmo-besluiten die op of na 1 januari 2007 door of namens het college zijn genomen, dient bezwaar gemaakt te worden bij het college van burgemeester en wethouders.

3. Inventarisatie en overdracht van cliëntgegevens

3.1 Overzicht overgangsccliënten

Voor gemeenten is het van belang inzicht te krijgen in welke cliënten onder het overgangsrecht vallen. Het zorgkantoor inventariseert de overgangsccliënten. Dit betreft zowel de cliënten die op grond van een indicatie gebruik maken van huishoudelijke zorg als de mensen die met een geldige indicatie nog op een wachtlijst staan. Bij deze inventarisatie zal het zorgkantoor inzicht geven in:

- a. Cliënten met een indicatie voor huishoudelijke verzorging die deze zorg in natura ontvangen.
- b. Cliënten met een indicatie voor huishoudelijke verzorging die hiervoor een PGB hebben.
- c. Cliënten met een indicatie voor huishoudelijke verzorging die hiervoor op de wachtlijst staan en nog geen huishoudelijke zorg ontvangen vanuit de AWBZ.

Naast bovengenoemde cliëntengroepen zijn er cliënten die geen geldige indicatie voor huishoudelijke verzorging hebben, maar deze zorg ontvangen als gevolg van oude rechten. Deze cliëntengroep is in beginsel bekend bij het zorgkantoor en/of zorgaanbieders en staat op de zogenaamde 'legitimatielijst'⁶. VWS heeft met het CIZ afspraken gemaakt over het wegwerken van de extramurale legitimatielijst⁷.

Voor de informatie aan gemeenten zal het zorgkantoor zich baseren op het AZR-systeem (de AWBZ-brede zorgregistratie en gegevens uit de CAK-administratie (Centraal Administratie Kantoor, belast met de inning van eigen bijdragen).

3.2 Welke gegevens en wanneer

Op grond van de wettelijk geregelde overgang van 'huishoudelijke verzorging' van AWBZ naar Wmo informeert het zorgkantoor de gemeente over alle overgangsccliënten.

Gegevens worden door zorgkantoren op basis van AZR (conform AW-33 specificatie) aan gemeenten geleverd via elektronische overdracht op een voor zowel gemeenten als zorgkantoren efficiënte en veilige wijze. De gemeente voert op deze bestanden van het zorgkantoor een GBA-check en een schoning uit. Het blijkt dat er wettelijk bezwaren in de weg staan om de schoning door de zorgkantoren te laten verrichten (ontbreken uniek identificatienummer zoals SoFi of BSN). Na uitputtende analyse van andere mogelijkheden is tussen VNG en VWS afgesproken dat gemeente de schoning zullen verrichten en dat zij daarbij gefaciliteerd en financieel tegemoetgekomen zullen worden door VWS. Informatie van de daartoe op te richten taskforce die de coordinatie van deze operatie verricht zal z.s.m. beschikbaar zijn.

Het betreft de volgende opgave (waarbij het gemeentebestuur per overgangsccliënt gegevens ontvangt).

A. Geïndiceerde personen

Van cliënten van wie de indicatie HV doorloopt voorbij 01-01-2007 (na 31 december 2006)

---

⁶ De legitimatielijst is een limitatieve lijst waarop cliënten staan die wel zorg ontvangen, maar hiervoor geen indicatie hebben

⁷ Voor wat betreft de V&V-sector en GZ-sector zijn de legitimatielijsten per 1 juli 2006 weggewerkt. Voor de GGZ-sector zijn de legitimatielijsten per 1 oktober 2006 weggewerkt. Aangenomen mag worden dat GGZ-clliënten huishoudelijke verzorging al via de V&V-sector geregistreerd staan en per 1 juli een geldige AWBZ-indicatie hebben.

exclusief de mensen die langdurig met verblijf in een AWBZ-instelling zijn opgenomen), worden de volgende gegevens aangeleverd.

- NAW-gegevens van de cliënt (naam en adres van de cliënt en van de contactpersoon).
- Indicatiebesluit met betrekking tot ‘huishoudelijke verzorging’: namelijk de gegevens over (1) de functie HV en klasse (= aantal uren in een bandbreedte), (2) de grondslag, (3) de geldigheidsduur.
- Zorgtoewijzingsbesluit (AW33)
- Vorm waarin de cliënt de indicatie realiseert: naturazorg of persoonsgebonden budget.
- Ook vermeldt het zorgkantoor of de cliënt naast huishoudelijke verzorging een indicatie voor één of meer andere AWBZ-functies heeft. Dus ‘wel / niet’ andere zorgfuncties.

B. Cliënten met PBG

Gegevens over de PGB-cliënten zijn een apart (deel)-bestand. Ze staan op een aparte lijst. Deze PGB-lijst geeft per cliënt:

- NAW-gegevens
- Indicatiebesluit met betrekking tot ‘huishoudelijke verzorging’: namelijk de gegevens over (a1) de functie HV en klasse (= aantal uren in een bandbreedte), (b2) de grondslag, (b3) de geldigheidsduur.
- Het op basis van het indicatiebesluit verstrekte jaarvoorschot 2006.

C. Gegevens over HV-gebruik

Daarnaast geeft het zorgkantoor – op grond van gegevens van het CAK over een bepaalde periode – inzicht in de geleverde zorg. Dit is mogelijk per gemeente omdat het CAK vanuit zijn administratie aan het zorgkantoor een lijst verstrekt van bestaande gebruikers HV. OP die lijst staat per cliënt vermeldt: (a) aantal uren huishoudelijke zorg per periode, (b) de aanbieder die de zorg levert, (c) alpha-hulp of overig hv.

Het zorgkantoor stelt die lijsten ter beschikking aan gemeenten in zijn regio:

Overzicht

Gedurende de periode van oktober t/m december 2006 zullen nog nieuwe cliënten toegelaten worden tot de AWBZ voor huishoudelijke verzorging; en voor sommige bestaande cliënten eindigt in die periode het gebruik van die zorg. Daarom zal het zorgkantoor in december en februari aanvullende opgaven doen aan de gemeenten in haar regio.

De informatie over de overgangsccliënten zal dus in vier stappen overgedragen worden aan gemeenten (zie het onderstaande overzicht).

Noodzakelijke actie

4. Het zorgkantoor verstrekt aan elke gemeente in zijn regio een overzicht van de overgangsccliënten volgens het onderstaande schema.

	<i>AZR</i> *	<i>CAK</i> ***
15 oktober 2006 *	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NAW-gegevens ▪ Indicatiebesluit ▪ Zorgtoewijzingsbesluit ▪ Naturazorg of PGB ** 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Naam, adres van cliënt ▪ Sofi- nummer
01 december 2006	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NAW-gegevens ▪ Indicatiebesluit ▪ Zorgtoewijzingsbesluit 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NAW + sofi nummer ▪ Uren HV per week ▪ Aanbieder van cliënt

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Naturazorg of PGB ** 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onderscheid HV-alpha (HV1) en HV-overig (HV2)
22 december	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NAW-gegevens ▪ Indicatiebesluit ▪ Zorgtoewijzingsbesluit ▪ Naturazorg of PGB ** 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NAW + sofi nummer ▪ Uren HV per week ▪ Aanbieder van cliënt ▪ Onderscheid HV-alpha (HV1) en HV-overig (HV2)
15 februari 2007	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NAW-gegevens ▪ Indicatiebesluit ▪ Zorgtoewijzingsbesluit ▪ Naturazorg of PGB ** 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NAW + sofi nummer ▪ Uren HV per week ▪ Aanbieder van cliënt ▪ Onderscheid HV-alpha (HV1) en HV-overig (HV2)

* Gegevens op basis van AZR worden op gemeenteniveau ter beschikking via elektronische overdracht die voor zowel gemeenten als zorgkantoren efficiënt en veilig is. Hierbij wordt een voldoende niveau van beveiliging geborgd, conform eisen van de Wbp. De datum van 1 oktober 2006 geldt als peildatum.

** Gegevens over de PGB-cliënten zijn een apart (deel)-bestand: de “PGB-lijst”

*** Op basis van de CAK-opgave aan het zorgkantoor over een bepaalde periode. Het CAK geeft het zorgkantoor via afschriften van zijn administratie inzicht in de geleverde zorg. Het zorgkantoor stelt dit overzicht ter beschikking aan de gemeente. Aangezien de CAK-lijsten altijd achteraf (acht weken na aanvang zorg) beschikbaar worden gesteld, zal deze informatie niet volledig actueel zijn.

Noodzakelijke actie

5. Gemeente voert een GBA-check en bestandsschoning uit op het AZR-bestand en stuurt dit retour aan het zorgkantoor.

3.3 Gegevensverstrekking en persoonsbescherming

Voor de verstrekking van ‘reguliere’ persoonsgegevens van cliënten, bijvoorbeeld NAW-gegevens door het zorgkantoor aan de gemeente bestaat een wettelijke basis in de Wbp. In artikel 8, aanhef en sub e van de Wbp is aangegeven dat deze persoonsgegevens verwerkt⁸ mogen worden indien deze gegevensverwerking noodzakelijk is voor ‘de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak door het desbetreffende bestuursorgaan *dan wel het bestuursorgaan waaraan de gegevens worden verstrekt*’ (in dit geval: het College van B&W).

In de onderhavige casus wordt hieraan voldaan: het gemeentebestuur heeft in de Wmo de publiekrechtelijke taak om huishoudelijke verzorging te verstrekken. Daarom mag het zorgkantoor de gegevens over ‘naam + adres’ én ‘indicatiebesluit’ aan het gemeentebestuur geven. Het zorgkantoor opereert namens alle zorgverzekeraars.

Voor de verstrekking van bijzondere gegevens, zoals medische gegevens over iemands zorgbehoefte, zijn in de Wbp nadere regels gesteld. Artikel 16 Wbp bevat een verbod ten aanzien van verwerken en verstrekken van gegevens betreffende iemands gezondheid (medische gegevens)⁹. Daarom zal de overdracht van gegevens van overgangsccliënten

⁸ Onder het begrip ‘verwerken’ wordt in de Wbp mede begrepen het verstrekken van gegevens.

⁹ Op dit verbod bestaat in de Wbp een aantal uitzonderingen.

Onder meer artikel 23 Wbp bevat twee uitzonderingsgronden die de verstrekking van noodzakelijke ‘gegevens betreffende de gezondheid’ van cliënten ‘huishoudelijke verzorging’ mogelijk maken:

- lid 1 sub a: uitdrukkelijke toestemming voor de verstrekking door de betrokken cliënten;

beperkt zijn tot 'naam + adres' én 'indicatiebesluit' (inclusief de vorm van zorggebruik, namelijk naturazorg of Pgb). Het persoonlijke dossier over iemands zorgbehoefte wordt in deze overdracht niet opgenomen. ZN stuurt een brief aan het Cbp waarin deze gedragslijn wordt neergelegd.

Zodra de overgangsccliënt in de loop van 2007 in aanraking komt met een Wmo-indicatie, kan de gemeente vanuit die indicatieprocedure aan de cliënt toestemming vragen om het bestaande indicatiedossier te kunnen inzien, zodat niet onnodig allerlei informatie opnieuw hoeft te worden ingewonnen.

-
- lid 1 sub e: ontheffing van het verbod door het College bescherming persoonsgegevens (CBP), door middel van een beschikking in verband met de noodzakelijkheid van de verstrekking van medische gegevens met het oog op het zwaarwegende algemeen belang. Door de overdracht van gegevens te beperken tot 'naam + adres' en 'indicatiebesluit' hoeft dit artikel niet aangewend te worden; dit zou wel het geval zijn indien het volledige dossier wordt overgedragen.

4. Communicatie naar overgangsccliënten

In het kader van de overgang van de huishoudelijke verzorging naar de Wmo, zullen het zorgkantoor en de huidige aanbieders de overgangsccliënten tijdig moeten informeren. Hierover zullen gemeenten en zorgkantoren onderling afspraken moeten maken. Alle cliënten die huishoudelijke verzorging ontvangen (of diens wettelijke vertegenwoordiger), dienen geïnformeerd te worden over het vervallen van de huishoudelijke verzorging uit de AWBZ en de invoering van de Wmo waarbij de verantwoordelijkheid voor het ondersteunen bij het invoeren van het huishouden is ondergebracht bij de gemeente. Hiervoor hebben VWS, VNG en ZN twee standaardbrieven ontwikkeld (zie bijlage 1).¹⁰ Eén voor natura-clieënten en één voor pgb-clieënten. Daarmee stelt het zorgkantoor de overgangsccliënten op de hoogte van:

- De overgang van ‘huishoudelijke verzorging’ naar de Wmo. De continuïteit van de bestaande indicatie ‘huishoudelijke verzorging’ die doorloopt tot einde geldigheidsduur indicatie, maar uiterlijk tot 31 december 2007.

Nadat het zorgkantoor het geschoonde bestand van de gemeente heeft terugontvangen stuurt het zorgkantoor de brieven uit.

Noodzakelijke actie

6. Het zorgkantoor informeert schriftelijk thuiszorgaanbieders over de in actie 6 bedoelde brief en verzoekt deze aanbieders een adequate toelichting te geven aan cliënten (bij de cliënt thuis tijdens het uitvoeren van de huishoudelijke verzorging).
7. Het zorgkantoor informeert elke overgangsccliënt voor 1 november 2006 met gebruikmaking van de bedoelde brief. Het zorgkantoor voegt aan de brief een lijst toe met de telefoonnummers van de gemeenten in de regio. Natura- en pgb-clieënten ontvangen een aparte brief.

Het CIZ voegt deze brief na 1 oktober toe bij de brief aan een cliënt met een positieve indicatie HV.

De centrale boodschap van de brief is:

- Vanaf 1 januari 2007 gaat de Wmo van start. De huishoudelijke verzorging valt dan niet langer onder de AWBZ, maar wordt geregeld in de Wmo.
- U ontvangt momenteel huishoudelijke verzorging vanuit de AWBZ en na 1 januari 2007 zult u dezelfde zorg ontvangen vanuit de Wmo. Uw gemeente gaat daarvoor zorgen door afspraken te maken met aanbieders van huishoudelijke zorg.
- Uw huidige zorgindicatie is bepalend voor het aantal uren huishoudelijke zorg dat u ontvangt vanaf 1 januari 2007.
- Wat wél verandert, is het volgende:
  - Niet het zorgkantoor, maar de gemeente is formeel verantwoordelijk voor de huishoudelijke verzorging.
  - De gemeente kan een andere zorgaanbieder geselecteerd hebben dan uw huidige zorgaanbieder. Het soort zorg, het aantal uren en het kwaliteitsniveau blijven echter hetzelfde.
  - De eigen bijdrage kan voor u veranderen.
- Als u in de toekomst meer of minder huishoudelijke verzorging nodig heeft, of zich een andere wijziging in uw situatie voordoet, dan kunt u zich vanaf 1 januari 2007 melden bij uw gemeente.

---

¹⁰ Dit betreft een concept brief. De definitieve brief zal in september aangeboden worden aan alle zorgkantoren en gemeenten. Deze brief zal gebaseerd zijn op de laatste stand van zaken op dat moment.

- In de bijlage treft u een lijst aan met telefoonnummers van gemeenten in de regio. Het telefoonnummer van uw gemeente staat hier ook bij.

Zorgkantoren versturen de brief uiterlijk op 1 november aan overgangsccliënten. De peildatum voor het bestand van aan te schrijven overgangsccliënten. Peildatum is 1 oktober 2006. Cliënten die een indicatiebesluit ontvangen na 1 oktober 2006 en onder het overgangsrecht vallen, zullen deze brief bij het indicatiebesluit ontvangen.

Aanvullende activiteiten

De huidige aanbieders van ‘huishoudelijke verzorging’ zullen hun cliënten eveneens op de hoogte willen stellen van de situatie die vanaf 01-01-2007 ontstaat.

Het zorgkantoor zal de gecontracteerde aanbieders vragen om aan hun cliënten duidelijk te maken wat er wel/niet gaat veranderen, conform de inhoud van de zojuist genoemde brief. Daarnaast zal de gemeente de aanbieders van huishoudelijke verzorging in oktober 2006 informeren over procedures rond de contractering van huishoudelijke zorg onder de Wmo. Die berichtgeving draagt ertoe bij dat aanbieders hun cliënten kunnen informeren.

Het gemeentebestuur zal vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid de overgangsccliënten, zo nodig, van extra informatie kunnen voorzien; vooral als iemand naar aanleiding van de genoemde brief informatie bij de gemeente vraagt. Dit gebeurt via het in de brief genoemde telefoonnummer en later via het lokale loket.

Noodzakelijke acties

8. De gemeente informeert aanbieders van huishoudelijke verzorging over de procedure rond contractering en inkoop, zodat aanbieders hun cliënten kunnen informeren over de mogelijke continuïteit van zorgverlening.
9. De gemeente zorgt ervoor dat vanaf 1 november 2006 het telefoonnummer operationeel is om vragen van overgangsccliënten te beantwoorden.

Aanbevolen actie

10. Gemeenten en zorgkantoren wordt aanbevolen om met de betrokken zorgaanbieders af te stemmen hoe de communicatie naar cliënten wordt ingericht. Bij de afstemming kan onder meer aandacht worden geschonken aan inhoud, ‘timing’ en betrokkenheid van medewerkers van zorgaanbieders.

Daarnaast heeft het gemeentebestuur vanzelfsprekend de opdracht om belanghebbende burgers te informeren over voorzieningen waarop iemand onder het regime van de Wmo beroep kan doen. Die algemene opdracht blijft hier buiten beschouwing. Uitgebreide informatie over de Wmo is ook te vinden op de website www.invoeringwmo.nl.

5. Het Persoons Gebonden Budget (PGB)

De gemeente heeft in de overgangsfase te maken met:

- Overgangsccliënten die hun indicatie in de vorm van naturazorg effectueren.
- Overgangsccliënten die al in 2006 gebruik maken van een PGB (Persoons Gebonden Budget) en dat ook in 2007 blijven doen.

Voor de eerstgenoemde categorie komt het gemeentebestuur, vanaf 01-01-2007, tot een voldoende aanbod van huishoudelijke zorg via contractering van aanbieders ('inkoop'). Voor de tweede categorie is de gemeente ook verantwoordelijk. Het gemeentebestuur moet hierbij de bestaande regels van de AWBZ blijven volgen; de regels voor de PGB-uitvoering. Vanwege de vele complicaties die hieruit volgen is de leidende idee dat zorgkantoren in 2007 de voortgezette uitvoering van de bestaande PGB's ter hand nemen, in opdracht van de gemeenten. Zie hiervoor de modelovereenkomst die als bijlage is opgenomen.

5.1 Overgangsrecht

De overgangsccliënten die hun indicatie 'huishoudelijke verzorging' via een PGB realiseren vallen onder het Wmo-artikel 41, lid 3. Hiervoor geldt het volgende.

- Deze cliënten behouden dat PGB zolang de huidige AWBZ-indicatie voor HV doorloopt maar uiterlijk tot 31-12-2007. Die termijn is de algemene regel voor overgangsccliënten.
- De gemeente is verplicht om voor deze cliënten de Regeling subsidies AWBZ toe te passen. Het proces van PGB-verstrekking kent onder meer de stappen van verlening, bevoorschotting en vaststelling.

5.2 Oplossingsrichting

In theorie is het mogelijk dat de gemeente dit PGB-regime voor de overgangsccliënten zelf uitvoert, maar in de praktijk is dat lastig. Het is ondoelmatig omdat de uitvoeringsregels van de AWBZ hier van toepassing blijven.

Daarom geldt als leidraad dat de voortgezette uitvoering van de bestaande PGB's – zolang de indicatie strekt maar uiterlijk tot en met 31 december 2007 – in opdracht van gemeenten bij het zorgkantoor blijft, c.q. de concessiehouder van het zorgkantoor (= zorgverzekeraar). De VNG adviseert alle gemeenten deze aanpak te volgen. Zorgkantoren beschikken over ruime expertise met betrekking tot deze taak en zijn bereid de uitvoering van de bestaande PGB's in 2007 ter hand te nemen.

Inmiddels heeft 98 procent van alle gemeenten aangegeven dat zij het bedoelde PGB door het zorgkantoor willen laten uitvoeren. Zorgverzekeraars Nederland en de Vereniging Nederlandse Gemeenten hebben een werkwijze en een modelovereenkomst uitgewerkt die als leidraad dient voor de uitvoeringspraktijk.

Uiterlijk begin oktober 2006 ontvangen de gemeenten de modelovereenkomst waarmee de uitvoering van de bestaande PGB's door het zorgkantoor wordt geregeld. In de modelovereenkomst (zie bijlage 3) is de wijze van uitvoering geregeld.

Het is de bedoeling dat gemeenten en zorgkantoren uiterlijk 15 oktober 2006 de beoogde afspraken formeel hebben vastgelegd.

Acties

- 11a. Gemeenten en (concessiehouders van) zorgkantoren maken uiterlijk eind oktober 2006 afspraken over de voortgezette uitvoering van de bestaande PGB's op basis van de verplichte AWBZ-regels.
- 11b. Gemeenten volgen hierbij de werkwijzen die zijn neergelegd in de landelijke modelovereenkomst (zie bijlage 3).

6. Beleidsinformatie

De gemeente zal beleid maken voor het organiseren van de huishoudelijke verzorging in de Wmo. Voor de beleidsontwikkeling is beleidsinformatie benodigd. Om ervoor te zorgen dat de gemeente voldoende inzicht heeft in de afzet en omzet van de huishoudelijke verzorging, informeert het Ministerie van VWS elke gemeente over de kengetallen en het volume. Deze informatie is reeds verschaft aan gemeenten voor het jaar 2004. De beleidsinformatie over 2005 is juni 2006 beschikbaar gekomen.

Noodzakelijke actie

12. Het ministerie van VWS zorgt ervoor dat in juni 2006 beleidsinformatie over de huishoudelijke verzorging (o.b.v. realisatie 2005) op gemeentelijk niveau beschikbaar wordt gesteld. Deze beleidsinformatie bestaat ten minste uit:

Gebruik huishoudelijke verzorging in uren en personen (realisatie 2005)

- HV-alphahulp (HV1) in uren (x1000).
- HV-overig (HV2) in uren (x1000).
- HV-totaal in uren (x1000).
- HV-totaal in personen.
- Aantal gebruikers.

PGB

- Aantal PGB-houders

Indicatiestelling huishoudelijke verzorging

- Indicaties HV in uren (x1000).
- Indicaties HV in personen.

Kosten huishoudelijke verzorging in duidend euro

- Uitgaven HV-alphahulp (HV1).
- Uitgaven HV-overig (HV2).
- Eigen bijdragen HV.
- Uitgaven PGB.
- Totale uitgaven HV.
- Totale budget HV volgens voorlopig verdeelmodel.

Opbouw bevolking

- Naar leeftijdsklassen 2005.
- Prognose 2010-2015 naar leeftijd.

7. Inkoop en contractering

7.1 Gemeente koopt huishoudelijke verzorging in

Tot de invoering van de Wmo is het zorgkantoor verantwoordelijk voor de inkoop van de functie 'huishoudelijke verzorging' als onderdeel van de zeven AWBZ-functies. Hiertoe zijn contracten gesloten met diverse zorgaanbieders.

Nu de gemeente de verantwoordelijkheid voor de Wmo draagt, dient zij huishoudelijke zorg in te kopen en daartoe aanbieders contracteren. Om deze taak te kunnen vervullen, heeft de gemeente inzicht nodig in het huidige contracteerbeleid van het zorgkantoor.

Noodzakelijke acties

13. Het zorgkantoor geeft de gemeenten in zijn regio inzicht in:

- Het algemene contracteerbeleid per regio.
- De gecontracteerde aanbieders voor huishoudelijke verzorging in 2006.

Tevens geeft het zorgkantoor aan welke productieafspraken met aanbieders in zijn regio zijn gemaakt (per zorgaanbieder):

- Het volume in uren (bij de aanbieders die in de regio zijn gecontracteerd).
- De mix van twee vormen van huishoudelijke zorg (HV-alpha hulp (HV1), HV-overig (HV2)).

14. Het ministerie van VWS maakt tijdig in 2006 bekend dat de 'huishoudelijke verzorging' niet langer onderdeel is van de AWBZ-aanspraken. Het zorgkantoor zal zijn contracteerbeleid voor 2007 hierop afstemmen, en de zorgaanbieders informeren.

7.2 Informatie over lokaal Wmo-beleid

Met het oog op de samenhang van Wmo en AWBZ heeft het zorgkantoor behoefte aan tijdige informatie over de lokale inrichting van de Wmo, toegespitst op voorzieningen voor mensen met beperkingen.

Noodzakelijke actie

15. Het gemeentebestuur geeft zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 1 november 2006 informatie aan het regionaal zorgkantoor over de hoofdlijnen van:

- De inkoop van huishoudelijke verzorging.
- Indicatiestelling voor individuele voorzieningen.
- Inrichting van het lokaal loket.

7.3 Advies door zorgkantoor

Het zorgkantoor kan incidenteel adviezen geven aan het gemeentebestuur op grond van de activiteiten die in paragraaf 7.1 zijn genoemd. Een structurele betrokkenheid als adviseur, indien de gemeente die wenst, moet berusten op zakelijke bilaterale afspraken.

7.4 Inkoop door het zorgkantoor

Sommige gemeenten overwegen om in 2007 de inkoop van huishoudelijke zorg (Wmo) bij het zorgkantoor neer te leggen. Dit betreft een uitvoering onder mandaat, via een opdracht door het gemeentebestuur. De gemeente sluit dan met de zorgverzekeraar een overeenkomst van opdracht inzake de inkoop door het zorgkantoor van 'diensten ter ondersteuning van het huishouden'.

Het zorgkantoor – preciezer gesteld de zorgverzekeraar die als concessiehouder van het zorgkantoor is aangewezen – beslist zelfstandig over een dergelijk verzoek.

De opdracht die de gemeente wenst te verstrekken kan zijn gebaseerd op een mandaat-overeenkomst. Een voorbeeld ervan is als bijlage bij dit protocol beschikbaar (bijlage 2).

Gemeenten die geïnteresseerd zijn om voornoemde taken en / of bevoegdheden (al dan niet in samenwerking met andere gemeenten) bij het zorgkantoor neer te leggen, dienen hierover zo vroeg als mogelijk met het zorgkantoor in overleg te treden.

BIJLAGE 1. Brieven pgb- en natura-cliënten

Naam
Adres
Postcode + woonplaats

Datum

Onderwerp: huishoudelijke verzorging

Geachte heer, mevrouw <personaliseren door zorgkantoor>

U ontvangt deze brief omdat u huishoudelijke verzorging krijgt. U krijgt in uw huis bijvoorbeeld hulp bij het schoonmaken, stofzuigen en ramen lappen. Op dit moment regelt het zorgkantoor de huishoudelijke verzorging. Dat gaat op 1 januari 2007 veranderen. Door de komst van een nieuwe wet regelt de gemeente vanaf dat moment de huishoudelijke verzorging. Deze nieuwe wet is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). In deze brief leest u wat er voor u kan veranderen.

Misschien heeft u ook een indicatie voor andere hulp. Bijvoorbeeld voor verpleegkundige hulp, of voor persoonlijke verzorging. Voor die hulp verandert er niets. Het gaat in deze brief alleen om huishoudelijke verzorging.

Wat verandert er voor u?

Het aantal uren zorg, het soort zorg en de kwaliteit van de zorg veranderen niet. Die blijven hetzelfde als de zorg die u op dit moment krijgt.

Wel is het mogelijk dat u vanaf 1 januari 2007 huishoudelijke verzorging krijgt van een andere organisatie. Uw gemeente kiest namelijk zelf de organisatie van wie u huishoudelijke verzorging krijgt.

Als uw indicatie voor huishoudelijke verzorging afloopt, kunt u bij uw gemeente terecht voor een nieuwe indicatie.

Wat moet u op dit moment doen?

Op dit moment helemaal niets. De gegevens over uw indicatie gaan automatisch naar uw gemeente. Zo weet de gemeente precies welke zorg er na 1 januari 2007 voor u geregeld moet worden.

Brief van de gemeente

U krijgt uiterlijk in december < of ander door de gemeente te bepalen moment > een brief van uw gemeente. In deze brief staat hoe de gemeente de huishoudelijke verzorging voor u heeft geregeld in 2007.

Naam

Adres

Postcode + woonplaats

Datum

Onderwerp: PGB voor huishoudelijke verzorging

Geachte heer, mevrouw <personaliseren door zorgkantoor>

U ontvangt deze brief omdat u een persoonsgebonden budget (PGB) krijgt voor huishoudelijke verzorging. Met een PGB krijgt u geld van het zorgkantoor. Met dit geld huurt u zelf iemand in om u te helpen bij het huishouden.

Op 1 januari 2007 gaat er iets veranderen. Door de komst van een nieuwe wet regelt de gemeente vanaf dat moment de PGB voor uw huishoudelijke verzorging. Deze nieuwe wet is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). In deze brief leest u wat er voor u kan veranderen.

Misschien heeft u ook een indicatie voor andere hulp. Bijvoorbeeld voor verpleegkundige hulp, of voor persoonlijke verzorging. Voor die hulp verandert er niets. Het gaat in deze brief alleen om de PGB voor huishoudelijke verzorging.

Wat verandert er voor u?

U behoudt uw PGB. U blijft uw PGB ook in 2007 van het zorgkantoor ontvangen.

Als uw indicatie voor huishoudelijke verzorging afloopt, kunt u bij uw gemeente terecht voor een nieuwe indicatie. Vanaf dat moment ontvangt u uw PGB van de gemeente. < deze alinea wanneer zorgkantoor in 2007 PGB verstrekt >

U behoudt uw PGB. U krijgt uw PGB na 1 januari 2007 van de gemeente. Als uw indicatie voor huishoudelijke verzorging afloopt, kunt u bij uw gemeente terecht voor een nieuwe indicatie. < deze alinea wanneer de gemeente in 2007 PGB verstrekt >

Wat moet u op dit moment doen?

Op dit moment helemaal niets. U krijgt uiterlijk in december < of ander door de gemeente te bepalen moment > een brief van uw gemeente. In deze brief staat hoe de gemeente de huishoudelijke verzorging voor u heeft geregeld in 2007.

Bijlage 2   Format voor een overeenkomst van opdracht voor de inkoop van huishoudelijke verzorging (gemeente – zorgkantoor)

MODELOVEREENKOMST VAN OPDRACHT INKOOP VAN VOORZIENINGEN MET BETREKKING TOT HULP BIJ HET HUISHOUDEN

De ondergetekenden:

1. De gemeente <.....>, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester van deze gemeente, <.....>, hierna te noemen: 'de Opdrachtgever'

en
2. de zorgverzekeraar <...naam zorgverzekeraar.....>, statutair gevestigd te <.....>, kantoorhoudende te <.....>, ingeschreven in het Handelsregister onder nummer <.....>, zijnde volmachthouder van de uitvoeringsorganen AWBZ, voor het Zorgkantoor <.....> te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door <.....>, hierna te noemen: 'de Opdrachtnemer of het Zorgkantoor'^{11 12}

Ondergetekenden onder 1 en 2 hierna gezamenlijk te noemen: 'Partijen',

nemen het volgende in aanmerking:

- a. Tot 1 januari 2007 maakt de functie huishoudelijke verzorging onderdeel van de in het Besluit zorgaanspraken AWBZ genoemde functies.
- b. Ter uitvoering van wet- en regelgeving terzake koopt de zorgverzekeraar uit hoofde van de AWBZ tot en met 31 december 2006 diensten huishoudelijke verzorging in bij zorgaanbieders.
- c. Vanaf 1 januari 2007 valt deze zorgaanspraak niet meer onder het regime van de AWBZ. De compensatieplicht die per 1 januari 2007 is opgenomen in de Wet Maatschappelijke ondersteuning verplicht het College van burgemeester en wethouders voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning te treffen die personen die beperkingen ondervinden in hun zelfredzaamheid en hun maatschappelijke participatie in staat stellen om (ondermeer) een huishouden te voeren.
- d. Om vanaf 1 januari 2007 uitvoering te kunnen geven aan de voornoemde taak zal de gemeente voorzieningen inkopen met betrekking tot hulp bij het huishouden zoals bedoeld onder c.

---

¹¹ Uiteraard kan de gemeente ervoor kiezen om een andere partij de inkoop te laten verrichten.

¹¹Wees alert op de toepasselijkheid van de Europese aanbestedingsregels op het verlenen van de opdracht tot inkoop van hulp bij het huishouden.

- e. Gelet op de kennis en kunde van het zorgkantoor <.....> met betrekking tot de inkoop van huishoudelijke verzorging (Wmo: hulp bij het huishouden), is het College van burgemeester en wethouders van de gemeente <.....> met het zorgkantoor <.....> in overleg getreden over de mogelijkheid tot uitvoering van de inkoop van de voornoemde voorzieningen door het zorgkantoor (lees: de zorgverzekeraar) in opdracht van de gemeente.
- f. Naar aanleiding van het voornoemde overleg met het zorgkantoor heeft het College van burgemeester en wethouders van de gemeente <.....> ex artikel college 160, lid 1 sub e van de Gemeentewet (besluit <.....>, nr. <.....>) besloten het zorgkantoor (zorgverzekeraar) op te dragen om voorzieningen ter ondersteuning van het huishouden zoals bedoeld onder c in te kopen ten behoeve van de gemeente.
- g. Op basis van deze overeenkomst heeft het College van burgemeester en wethouders bij besluit van <.....>, nr.....> een volmacht verleend voor het verrichten van de privaatrechtelijke rechtshandeling tot de inkoop van de voornoemde voorzieningen, zoals gedefinieerd in deze overeenkomst, voor de duur van de overeenkomst. Deze volmachtverlening is als bijlage 1 aan deze overeenkomst gehecht.
- h. Partijen zijn vervolgens opnieuw in onderhandeling getreden en wensen de uitkomst daarvan thans in het navolgende schriftelijk vast te leggen.

OPTIONEEL: e. Het College van burgemeester en wethouders van de gemeente <.....> heeft uit hoofde van artikel 169, lid 4 Gemeentewet de raad in de gelegenheid gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen ten aanzien van het voornemen met het zorgkantoor (zorgverzekeraar) een overeenkomst van opdracht te sluiten met betrekking tot de inkoop van voorzieningen ter ondersteuning van het huishouden;

Begripsbepalingen

Opdrachtgever	:	de gemeente <.....>
Opdrachtnemer	:	de zorgverzekeraar <.....> zijnde volmacht houder van de uitvoeringsorganen AWBZ, voor het zorgkantoor <.....>
Zorgkantoor	:	het zorgkantoor <.....>
Partijen	:	de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer tezamen
Gemeente	:	de gemeente <.....>
College van burgemeester en wethouders	:	College van burgemeester en wethouders van de gemeente <.....>
Zorgaanbieder	:	een zorgaanbieder die hulp bij het huishouden aanbiedt
Wmo	:	Wet maatschappelijke ondersteuning
Verordening	:	de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente <.....>, vastgesteld door de raad van de gemeente <.....> bij besluit van <.....>, nr....
Voorzieningen	:	voorzieningen ter ondersteuning van het huishouden zoals gedefinieerd in artikel <.....> van de Verordening
Bestek	:	een bestek als bedoeld in de Europese Richtlijn Diensten (nr. 2004/18/EG)

- Cliënt : - een inwoner van de gemeente <.....> die op basis van het overgangsrecht uit de Wmo voor de duur van zijn beschikking, doch uiterlijk tot 1 januari 2008 aanspraak maakt op hulp bij het huishouden en
- Bijlage : - een inwoner die op grond van een Wmo-beschikking aanspraak maakt op hulp bij het huishouden
bijlage behorende tot en onderdeel uitmakende van deze overeenkomst.

Partijen komen als volgt overeen:

Artikel 1. Opdracht en reikwijdte

1. Opdrachtgever verleent aan de Opdrachtnemer de opdracht tot het inkopen van voorzieningen bij zorgaanbieders, ten behoeve van cliënten binnen het door de Opdrachtgever beschikbaar te stellen budget. De Opdrachtnemer verklaart deze opdracht te aanvaarden en deze taak uit te laten voeren door zijn zorgkantoor voor de duur van de overeenkomst.
2. Ten behoeve van de goede uitvoering van de opdracht, verstrekt Opdrachtgever aan Opdrachtnemer alle voor Opdrachtnemer relevante informatie betreffende de uitvoering van de opdracht.

Artikel 2. Feitelijke uitoefening van de werkzaamheden

1. Voor de duur van deze overeenkomst koopt de Opdrachtnemer jaarlijks in opdracht en ten behoeve van de Opdrachtgever voorzieningen in voor de duur van deze overeenkomst.
2. Over de aard, het volume van de voorzieningen en het budget dat hiertoe door de Opdrachtnemer beschikbaar wordt gesteld, worden jaarlijks vóór <.....> schriftelijke afspraken vastgelegd tussen Partijen.

KEUZE

3. Ten behoeve van de inkoop van voorzieningen door de Opdrachtnemer, stelt de Opdrachtgever een bestek vast. Het bestek wordt aan de Opdrachtnemer ter instemming voorgelegd.

OF

Ten behoeve van de inkoop van voorzieningen door de Opdrachtnemer voor <.....termijn.....> stelt de Opdrachtnemer een bestek op. Het bestek wordt aan de Opdrachtgever ter instemming voorgelegd.

OF

Opdrachtnemer neemt het door Opdrachtgever opgestelde bestek in acht. Zonodig voeren partijen overleg over de inhoud van het bestek.

4. Het bestek wordt opgesteld aan de hand van de criteria zoals vermeld in Bijlage 2.

5. De Opdrachtgever stelt, in overleg met de Opdrachtnemer, de procedure van (pre)selectie en gunning vast. Deze procedure is neergelegd in Bijlage 3.

OPTIE:

6. Ten behoeve van de de (pre)selectie van de zorgaanbieder(s) en de gunning van de opdracht stellen Partijen een selectie- en gunningcommissie in. Deze commissie adviseert de Opdrachtgever omtrent selectie van en gunning aan zorgaanbieders.
7. In de in het vierde lid bedoelde gunning- en selectiecommissie hebben vertegenwoordigers van zowel de Opdrachtgever als de Opdrachtnemer zitting. In bijlage 4 worden de samenstelling, taken, werking, verantwoording en vergaderfrequentie van deze commissie nader beschreven.
8. De procedure van selectie en gunning geschiedt vervolgens op de wijze zoals vermeld in Bijlage 5.
9. <.....>.
10. <.....>.
11. <.....>.
12. <.....>.
13. Opdrachtgever behoudt, onverminderd het bepaalde in deze overeenkomst, de verantwoordelijkheid voor de toepassing van de wet- en regelgeving ten aanzien van de Europese aanbestedingsrichtlijnen, in het bijzonder die ten aanzien van de Europese Richtlijn (nr. 2004/18/EG) en het gemeentelijk aanbestedingsbeleid <.....>.
14. Met het aangaan van deze overeenkomst verplicht de Opdrachtnemer zich de voornoemde wet- en regelgeving toe te passen ten aanzien van de uitvoering van de opdracht.
15. Opdrachtnemer verbindt zich bij het doen uitvoeren van de werkzaamheden de zorg van een goed Opdrachtnemer in acht te nemen en daarmee alles te doen en na te laten wat een goed Opdrachtnemer behoort te doen en na te laten in het belang van Opdrachtgever. In het bijzonder zal Opdrachtnemer voldoen aan de kwaliteitseisen ten aanzien van de uitvoering van de taak die door Opdrachtgever is gesteld en nader is vastgelegd in de bijlagen die deel uitmaken van deze overeenkomst. Hieronder wordt mede begrepen de eis dat de betreffende werknemers van de Opdrachtnemer voldoende gekwalificeerd zijn om de voornoemde taak uit te voeren. Deze kwalificaties en kwaliteitseisen zijn neergelegd in bijlage 6.
16. Opdrachtnemer zal zijn taken doen uitvoeren op een wijze zoals vereist op grond van de geldende wet- en regelgeving en de redelijkheid en billijkheid.
17. Opdrachtnemer is gehouden gevolg te geven aan tijdig verleende en verantwoorde aanwijzingen omtrent de uitvoering van de opdracht.
18. Opdrachtgever verstrekt alle benodigde informatie ten behoeve van de opdracht aan Opdrachtnemer.

Artikel 3. Kwaliteit en kwantiteit

1. Opdrachtnemer verbindt zich jegens Opdrachtgever om een kwalitatief en kwantitatief verantwoorde uitvoering aan de aan hem opgedragen taken te geven en neemt hierbij het bepaalde in deze overeenkomst en de hiertoe behorende bijlagen in acht.
2. Opdrachtgever schept voorwaarden ter bevordering van kwantitatief en kwalitatief verantwoorde uitvoering van de taken door Opdrachtnemer.
3. Opdrachtnemer draagt er zorg voor dat voldoende personeel beschikbaar is voor de uitvoering van de in artikel 1, lid 1 vermelde taken.
4. De Opdrachtnemer draagt er zorg voor dat zijn personeel beschikt over kennis en kunde die voor de uitvoering van de taken noodzakelijk is.
5. Opdrachtnemer verplicht zich bij een eventuele stagneren van de onderhandelingen met een zorgaanbieder / zorgaanbieders terstond in overleg te treden met de Opdrachtgever.

Artikel 4. Doelmatigheid

Opdrachtnemer verricht de in artikel 1 vermelde taken op doelmatige en professioneel verantwoorde wijze.

Artikel 5. Overleg

1. Partijen voeren ten minste <.....> per <.....> overleg waarbij in ieder geval de volgende onderwerpen aan bod komen:
  - a. Aard en omvang van de uitvoering van de opgedragen taken door Opdrachtnemer alsmede de daarmee samenhangende kosten.
  - b. De visie van partijen op de inkoop en verstrekking van hulp bij het huishouden alsmede de daarop betrekking hebbende financiële randvoorwaarden.
  - c. <.....>.
  - d. <.....>.
2. Partijen maken nadere afspraken over overige aan elkaar te verstrekken gegevens die voor een inhoudelijke beoordeling en gedachtewisseling zoals bedoeld in het eerste lid, noodzakelijk zijn.

Artikel 6. Verantwoording

1. Opdrachtnemer verplicht zich aan de Opdrachtgever periodiek, te weten eens in de <.....>, alsmede op diens eerste verzoek, rekenschap te geven van de uitvoering van de opgedragen taken zoals vermeld in artikel 1, lid 1. De aard van de te verstrekken gegevens is omschreven in bijlage 7.

Artikel 7.   Uitwisseling informatie

Partijen verplichten zich tot het wederzijds uitwisselen van informatie over het contracteerbeleid en de inhoud van de afgesloten en af te sluiten contracten met zorgaanbieders, een en ander na overleg met de betreffende zorgaanbieders.

Artikel 8.   Vergoeding voor de verrichte Werkzaamheden

1. De Opdrachtgever is voor de te verrichten taken zoals vermeld in artikel 1, lid 1 aan de **Opdrachtnemer** een vergoeding verschuldigd. Dit bedrag wordt berekend en vastgesteld conform de methodiek zoals vermeld in bijlage 8.

OF

conform de jaarlijks overeen te komen vergoeding.

OPTIE

1. Jaarlijks, doch uiterlijk vóór <.....> komen partijen schriftelijk een vergoeding overeen voor de uitvoering van de taken zoals vermeld in artikel 1, lid 1 in het betreffende jaar, conform het gestelde in deze verordening.
1. Opdrachtnemer zendt vierwekelijks een gespecificeerde nota aan Opdrachtgever naar aanleiding van de verrichte werkzaamheden. De nota wordt door Opdrachtgever voldaan binnen 14 dagen na datum dagtekening.
1. De methodiek als bedoeld in lid 1 van dit artikel kan worden herzien in geval van bijzondere omstandigheden, zoals bijvoorbeeld in geval van een wijziging van wet- en / of regelgeving die van invloed is op de verstrekking van de persoonsgebonden budgetten.
1. De Opdrachtgever is aan Opdrachtnemer geen andere vergoedingen verschuldigd daaronder begrepen vergoeding van kosten met betrekking tot de uitvoering van de opdracht, dan uit hoofde van deze overeenkomst.

Artikel 9.   Overeenkomst van opdracht

Deze Overeenkomst is een overeenkomst van opdracht in de zin van de artikelen 400 e.v. van boek 7 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 10.   Duur en beëindiging

1. Deze overeenkomst is met ingang van <....> aangegaan voor de periode van <....> , en eindigt derhalve op <.....>.
2. Ieder der Partijen heeft het recht deze overeenkomst tussentijds door een schriftelijke opzegging te beëindigen tegen het einde van <.....>, met inachtneming van een opzegtermijn van <.....>. Bij de opzegging wordt de reden vermeld.

3. In afwijking van het bepaalde in lid 2 zal Opdrachtgever voorts gerechtigd zijn deze overeenkomst zonder voorafgaande kennisgeving of waarschuwing met onmiddellijke ingang te beëindigen, indien opdrachtnemer surséance van betaling wordt verleend, deze in staat van faillissement wordt verklaard of om andere redenen wordt ontbonden, dan wel de onderneming staakt of overdraagt onder welk titel dan ook.
4. Opdrachtgever is in geval van opzegging zijnerzijds geen schadevergoeding aan Opdrachtnemer verschuldigd.
5. Voor wat betreft de (mogelijke) niet-nakoming van deze overeenkomst, door welke Partij dan ook, gelden, onverminderd hetgeen in deze overeenkomst is bepaald, de bepalingen omtrent niet-nakoming, en de (mogelijke) gevolgen daarvan, van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 11. Aansprakelijkheid en overmacht

1. Opdrachtgever is niet aansprakelijk voor schade van Opdrachtnemer ten gevolge of naar aanleiding van deze overeenkomst of de uitvoering hiervan.
2. Gedurende de periode dat Opdrachtnemer wegens een niet aan hem toerekenbare tekortkoming in de nakoming niet in staat is de werkzaamheden verband houdende met de Opdracht te verrichten, zullen Partijen in overleg treden om nieuwe afspraken vast te leggen.

Artikel 12. Afwijking en aanvulling overeenkomst

Afwijkingen van en aanvullingen op deze overeenkomst zijn slechts geldig en verbinden Partijen slechts, indien deze schriftelijk en door beide Partijen ondertekend zijn overeengekomen.

Artikel 13. Gedeeltelijke onverbindendheid

1. Indien één of meer artikelen van deze overeenkomst ongeldig of op andere wijze niet verbindend blijken te zijn, wordt hiermee de geldigheid van de overige artikelen van deze overeenkomst niet aangetast, tenzij de niet-verbindende bepaling het wezen van de overeenkomst betreft en het onaangetast blijven van (een deel van) de overige bepalingen voor één der Partijen op dusdanige bezwaren stuit dat de redelijkheid en billijkheid gebieden dat (dat deel van) de overige artikelen eveneens niet-verbindend zijn. Partijen zullen dan in beide gevallen in gezamenlijk overleg en in de geest van deze overeenkomst deze overeenkomst voor zover nodig aanpassen, in die zin dat de niet-verbindende artikelen worden vervangen door bepalingen die zo min mogelijk verschillen van de betreffende niet-verbindende artikelen.
2. Verplichtingen welke naar hun aard bestemd zijn om ook na het einde van de overeenkomst voort te duren, blijven na het einde van deze overeenkomst bestaan.

Artikel 14. Overdracht van rechten

Het is de Opdrachtnemer niet toegestaan deze overeenkomst of rechten en/ of verplichtingen uit deze overeenkomst geheel of gedeeltelijk over te dragen aan een derde zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de wederpartij bij deze overeenkomst.

Artikel 15. Kosten overeenkomst

De kosten gemoeid met het opmaken van deze overeenkomst komen voor rekening van de Opdrachtgever.

Artikel 16. Toepasselijk recht en forumkeuze

1. Op deze overeenkomst en andere overeenkomsten die daarvan het gevolg mochten zijn, is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
2. Alle geschillen die mochten ontstaan terzake van deze overeenkomst dan wel de uitvoering daarvan zullen worden voorgelegd aan de naar Nederlands Burgerlijk Procesrecht bevoegde rechter.

Artikel 17. Slotbepalingen

1. De in de aanhef van deze overeenkomst genoemde (kantoor)adressen van Partijen gelden als adressen aan welke partijen rechtsgeldig jegens elkaar kennisgevingen kunnen richten.
2. De considerans maakt onlosmakelijk deel uit van de onderhavige overeenkomst.

Aldus overeengekomen en in <....>voud getekend te _____ op _____ 200<.>.

Opdrachtgever

Opdrachtnemer

BIJLAGE 3

Model-overeenkomst van opdracht uitvoering persoonsgebonden budget huishoudelijke verzorging overgangsccliënten

Model-overeenkomst met betrekking tot uitvoerende werkzaamheden verband houdende met de verstrekking van het persoonsgebonden budget uit hoofde van een indicatie huishoudelijke verzorging ten behoeve van cliënten die onder het overgangsrecht van artikel 41, lid 3 (zie voetnoot 3) van de Wet maatschappelijke ondersteuning vallen.

De ondergetekenden:

3. De gemeente <.....>, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester van deze gemeente, <.....>, hierna te noemen: 'de Opdrachtgever'

en

4. De Zorgverzekeraar <...naam zorgverzekeraar.....>, statutair gevestigd te <.....>, kantoorhoudende te <.....>, ingeschreven in het Handelsregister onder nummer <.....>, zijnde volmachthouder van de uitvoeringsorganen AWBZ voor het Zorgkantoor <.....> te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door <.....>, hierna te noemen: 'de Opdrachtnemer of zorgverzekeraar/concessiehouder.

Ondergetekenden onder 1 en 2 hierna gezamenlijk te noemen: 'Partijen'.

Nemen het volgende in aanmerking:

- a. tot 1 januari 2007 maakt 'huishoudelijke verzorging' onderdeel uit van de functies zoals genoemd in het Besluit zorgaanspraken AWBZ. De cliënt heeft op basis van de AWBZ de keuze tussen zorg in natura of een persoonsgebonden budget. Een persoonsgebonden budget voor huishoudelijke verzorging wordt tot 1 januari 2007 op basis van een door het CIZ afgegeven AWBZ-indicatie huishoudelijke verzorging, door Zorgkantoren verstrekt aan een cliënt op grond van de Regeling Persoonsgebonden Budget subsidies AWBZ 2006 ;
- b. de wettelijke taak van de Zorgkantoren ten aanzien van het verstrekken van persoonsgebonden budgetten voor huishoudelijke verzorging op basis van de AWBZ vervalt per 1 januari 2007;
- c. de Wet maatschappelijke ondersteuning bevat overgangsrecht. Onder dit overgangsrecht vallen de cliënten die voor 1 januari 2007 een AWBZ-indicatie voor huishoudelijke verzorging hebben ontvangen.

Op grond van artikel 41 lid 3 en lid 4 van de Wmo behouden deze cliënten hun rechten en verplichtingen waaronder begrepen het aanvragen van een persoonsgebonden budget, gedurende de looptijd van het indicatiebesluit, doch ten hoogste tot één jaar na

inwerkingtreding van de wet. Deze overeenkomst heeft betrekking op overgangsccliënten zoals bedoeld in artikel 41, lid 3 Wmo;

- d. op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning is de gemeente per 1 januari 2007 verantwoordelijk voor de uitvoering van het persoonsgebonden budget voor de onder c genoemde overgangsccliënten;
- e. het College van burgemeester en wethouders van de gemeente <.....> heeft bij besluit van <.....nr.....> de bevoegdheid tot het nemen van besluiten die samenhangen met de verstrekking van persoonsgebonden budgetten huishoudelijke verzorging voor overgangsccliënten gemandateerd aan in het Mandaatbesluit genoemde medewerkers van de opdrachtnemer¹³. Dit besluit is als bijlage 1 aan deze overeenkomst gehecht;
- f. ter voorbereiding en ter afhandeling van de voornoemde beschikkingen, dienen een aantal werkzaamheden te worden verricht. Opdrachtgever wenst de uitvoering van deze werkzaamheden op te dragen aan opdrachtnemer;
- g. het College heeft bij besluit van <....., nr. ....> derhalve besloten de werkzaamheden met betrekking tot de verstrekking van het persoonsgebonden budget van overgangsccliënten op basis van een indicatie voor huishoudelijke verzorging namens het College te laten uitvoeren door het Opdrachtnemer;
- h. partijen zijn hierover in onderhandeling getreden en wensen de uitkomst daarvan thans in het navolgende schriftelijk vast te leggen.

Begripsbepalingen

1. Opdrachtgever	:	de gemeente <.....>;
2. Opdrachtnemer	:	de Zorgverzekeraar <.....> zijnde concessiehouder van de uitvoeringsorganen AWBZ, voor het Opdrachtnemer <.....>;
3. Partijen	:	de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer tezamen;
4. Gemeente	:	de gemeente <.....>;
5. College van burgemeester en wethouders	:	College van burgemeester en wethouders van de gemeente <.....>;
6. Wmo	:	Wet maatschappelijke ondersteuning;
7. Verordening	:	de Verordening maatschappelijke ondersteuning Gemeente <.....>, vastgesteld door de raad van de gemeente <.....> bij besluit van <.....>; ¹⁴

---

¹³ Bijlage 1: 'Het Model-mandaatbesluit uitvoering persoonsgebonden budget Wmo'

¹⁴ In deze overeenkomst wordt ervan uitgegaan dat de gemeenteraad de Verordening maatschappelijke ondersteuning tijdig vaststelt (zie Overgangsprotocol). Indien deze vaststelling niet op of vóór 1 oktober 2006 heeft plaatsgevonden, dan kan een tweede categorie overgangsccliënten ontstaan (artikel 41, lid 4 Wmo), te weten de cliënten die binnen drie maanden na vaststelling van de verordening een beschikking ontvangen op grond waarvan zij een PGB kunnen aanvragen.

8. Mandaatbesluit : het 'Mandaatbesluit uitvoering persoonsgebonden budget Wmo gemeente <.....>;
9. Overgangsccliënten : inwoners van de gemeente die op 1 januari 2007 op basis van een beschikking huishoudelijke verzorging van het het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ), gedurende de looptijd van deze beschikking, doch uiterlijk tot 1 januari 2008, aanspraak maken op een persoonsgebonden budget op basis van een beschikking voor een persoonsgebonden budget, alsmede inwoners welke na 1 januari 2007 alsnog aanspraak maken op een persoonsgebonden budget indien en voorzover zij beschikken over een indicatie huishoudelijke verzorging van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) van voor 1 januari 2007;
10. Persoonsgebonden budget: een persoonsgebonden budget van overgangsccliënten verstrekt op basis van de Regeling Subsidies AWBZ;
11. PGB-som : het bedrag dat is verstrekt ten laste van de ` gemeente ten behoeve van persoonsgebonden budgetten van overgangsccliënten. Voornoemd bedrag wordt bepaald aan de hand van de laatste eindafrekening zoals bedoeld in artikel 6 van deze overeenkomst;
12. Overgangsrecht : het overgangsrecht zoals geformuleerd in artikel 41, lid 3 van de Wmo, voor zover van toepassing op de verstrekking van persoonsgebonden budgetten;
13. Bijlage : bijlage behorende tot en onderdeel uitmakende van deze overeenkomst.

Partijen komen als volgt overeen:

Artikel 1. Opdracht en reikwijdte

Opdrachtgever verleent aan de Opdrachtnemer de opdracht tot het verrichten van de werkzaamheden die samenhangen met het verstrekken van het persoonsgebonden budget aan overgangsccliënten. De Opdrachtnemer verklaart deze opdracht te aanvaarden.

1. Onder de werkzaamheden zoals vermeld in het vorige lid en samenhangend met het verleende mandaat worden in ieder geval verstaan:
  - a. de administratieve verwerking van alle documenten die ontvangen, verstuurd en gegenereerd worden in verband met de verstrekking van een persoonsgebonden budget;
  - b. (overige) voor het verstrekken van het persoonsgebonden budget noodzakelijke communicatie met overgangsccliënten en/of derde partijen, waaronder begrepen de informatieverstrekking terzake;
  - c. toetsing van de ingediende aanvragen van overgangsccliënten ten behoeve van het nemen van beschikkingen terzake door de in het Mandaatbesluit vermelde functionaris(sen);
  - d. de toetsing van verantwoordingsdocumenten ten behoeve van het nemen van beschikkingen terzake door de in het Mandaatbesluit genoemde functionaris(sen);
  - e. het nemen en ondertekenen van beschikkingen op basis van de WMO op grond van rechten en verplichtingen zoals opgenomen in de Regeling subsidies AWBZ, namens het College van burgemeester en wethouders, op basis van de verleende bevoegdheden als vermeld in het Mandaatbesluit;
  - f. de betaling van de netto persoonsgebonden budgetten en de terugvordering van deze gelden namens de Opdrachtgever;
  - g. overige uitvoerende werkzaamheden in het kader van het verstrekken van persoonsgebonden budgetten aan overgangsccliënten namens de Opdrachtgever;
  - h. de advisering aan het College van burgemeester en wethouders met betrekking tot de door overgangsccliënten ingediende bezwaarschriften.
  - i. Voorts alle werkzaamheden welke noodzakelijk zijn voor de goede uitvoering van de zorgaanspraken ingevolge het overgangsrecht.
2. Uitbetaling van persoonsgebonden budgetten aan overgangsccliënten en eventuele terugvordering van deze gelden geschieden door de Opdrachtnemer namens de Opdrachtgever.
3. Uitbetaling van persoonsgebonden budgetten aan overgangsccliënten geschiedt volgens het onderstaande schema:
  - a. indien het jaarbudget persoonsgebonden budget minder bedraagt dan €2.500, dan wordt het gehele bedrag in één keer verstrekt;
  - b. indien het jaarbudget tussen de €2.500 en €5.000 bedraagt, dan wordt per half jaar de helft van het bedrag verstrekt;
  - c. indien het jaarbudget tussen €5.000 en €25.000 bedraagt, dan wordt elk kwartaal een kwart van het bedrag verstrekt;
  - d. indien het jaarbudget meer dan €25.000 bedraagt, dan wordt iedere maand een relatief proportioneel deel van het bedrag verstrekt.
4. De uitbetaling geschiedt volgens de regels die terzake golden vóór de inwerkingtreding van de Wmo.

5. Overgangsccliënten die hun (AWBZ-)budget in 2006 niet volledig hebben besteed, hebben op basis van hun rechten zoals die golden vóór de inwerkingtreding van de Wmo, in casu de Richtlijn <.....> van het CVZ, toestemming om max. 10% van voornoemd budget aan te wenden voor huishoudelijke verzorging in het jaar 2007.
6. Opdrachtnemer informeert de overgangsccliënten in 2007 tijdig dat het niet mogelijk is om in 2007 gelden verstrekt in het kader van een persoonsgebonden budget, aan te wenden in 2008 en dat terugvordering door de Opdrachtnemer namens Opdrachtgever zal plaatsvinden van dat deel van het persoonsgebondenbudget dat in 2007 niet is besteed door de overgangsccliënt;

Artikel 2   *Indiening aanvragen*

1. Opdrachtgever stuurt de tot 1 december 2007 bij hem ingediende aanvragen voor een persoonsgebonden budget onverwijld door naar de Opdrachtnemer.
2. Aanvragen voor een persoonsgebonden budget die mogelijk na 1 december 2007 worden ingediend bij Opdrachtnemer, worden door de Opdrachtnemer onverwijld doorgestuurd naar de Opdrachtgever.

Artikel 3   *Bevoorschotting aan Opdrachtnemer en verantwoording*

1. Opdrachtgever machtigt Opdrachtnemer om maandelijks het bedrag van de uit te betalen persoonsgebonden budgetten, berekend volgens het schema van artikel 1, lid 4; van rekening <.....rekeningnummer en bank gemeente.....> af te schrijven onder volgende voorwaarden:
  - a. de bedragen zullen elke 1^e van de maand worden afgeschreven. De eerste afschrijving zal plaatsvinden op 1 januari 2007, de laatste reguliere afschrijving vindt plaats op 1 december 2007.
  - b. opdrachtnemer zal uiterlijk 5 werkdagen voor elke afschrijving Opdrachtgever schriftelijk informeren over de hoogte van het af te schrijven bedrag op basis van een voorschotberekening. Deze voorschotberekening is een onderbouwde raming van het te verstrekken bedrag aan persoonsgebonden budgetten voor de betreffende maand. Deze raming geschiedt mede op basis van het totaal bedrag van de verstrekte budgetten (realisatie) van de voorgaande maand;
  - c. Opdrachtgever zorgt op de vervalddag van de betaling voor voldoende saldo op de rekening van de Bank Nederlandse Gemeenten;
  - d. Opdrachtgever machtigt de Bank Nederlandse Gemeenten voor de voornoemde betalingen aan Opdrachtnemer;
  - e. Opdrachtgever heeft het recht de hiervoor sub d genoemde machtiging op elk moment te herroepen. Ingeval opdrachtnemer haar verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst niet, of niet behoorlijk nakomt.
2. Ten aanzien van het voorschot voor de maand januari 2007 geldt dat Opdrachtnemer reeds op 15 december 2006 over dit voorschot dient te kunnen beschikken.

Artikel 4   *Vergoeding voor de verrichte werkzaamheden*

1. Opdrachtgever is voor de te verrichten werkzaamheden zoals vermeld in artikel 1 aan Opdrachtnemer een vergoeding verschuldigd.
2. De in het vorige lid bedoelde vergoeding is gelijk aan 1% van de PGB-som (exclusief eventueel verschuldigde BTW). Eventueel verschuldigde BTW wordt derhalve geacht niet in dit bedrag te zijn begrepen.
3. Als voorschot-betaling van deze vergoeding wordt een bedrag gelijk aan 1% van de som van de periodiek af te schrijven budgetten als bedoeld in artikel 3 aan opdrachtnemer betaald, welk bedrag gelijktijdig met de in artikel 3 bedoelde bedragen wordt afgeschreven ten gunste van opdrachtnemer. Eindafrekening - en dienovereenkomstige

eindfacturering door opdrachtnemer aan opdrachtgever - geschiedt gelijktijdig met-, en op basis van de eindafrekening zoals hierna bepaald in artikel 6.

4. Opdrachtgever is aan Opdrachtnemer geen andere vergoedingen verschuldigd dan uit hoofde van deze overeenkomst.

Artikel 5. Inzage

Opdrachtnemer verschaft Opdrachtgever, dan wel een door opdrachtgever aan te wijzen deskundige, op eerste verzoek inzage in de administratie en alle overige bescheiden met betrekking tot de uitvoering van de werkzaamheden als bedoeld in deze overeenkomst.

Artikel 6 Eindafrekening

1. Opdrachtnemer verstrekt aan Opdrachtgever uiterlijk op 1 april 2008 een eerste voorlopige afrekening met betrekking tot de door hem namens de Opdrachtgever verstrekte persoonsgebonden budgetten en terugvorderingen terzake . Uiterlijk 1 september 2008 zal een eindafrekening worden verstrekt.
2. De voornoemde eindafrekening zal zijn voorzien van een door een accountant RA opgestelde verklaring. Opdrachtgever heeft het recht, voor eigen rekening, een door haar aan te wijzen accountant RA de eindafrekening(en) te doen controleren. Ingeval van een geschil ter zake van de eindafrekening(en) zal door de beide genoemde accountants van partijen een derde accountant RA worden aangewezen die de eindafrekening voor partijen bindend zal vaststellen. De kosten van deze door partijen gezamenlijk aan te wijzen accountant zullen door elke partij bij helfte worden gedragen.
3. Op basis van de in dit artikel genoemde eindafrekening(en) zal tussen partijen zo nodig verrekening plaatsvinden met de betaalde voorschotten ter zake van zowel de budgetten als de door opdrachtnemer ontvangen voorschotbetalingen met betrekking tot de vergoeding voor haar werkzaamheden ingevolge deze overeenkomst, dan wel zal er een nabetaling plaatsvinden. Een ander zal plaatsvinden uiterlijk <.> weken nadat de eindafrekening(en) definitief zijn vastgesteld.

Artikel 7. Uitvoering van de werkzaamheden

1. Opdrachtnemer zal de uitvoering van de Opdracht naar eigen inzicht kunnen indelen en gestalten, met inachtneming van het bepaalde in deze overeenkomst en de wet- en regelgeving omtrent het verstrekken van persoonsgebonden budgetten ten behoeve van overgangsccliënten.
2. Opdrachtnemer verbindt zich bij het uitvoeren van de werkzaamheden de zorg van een goed Opdrachtnemer in acht te nemen en daarmee alles te doen en na te laten wat een goed opdrachtnemer behoort te doen en na te laten in het belang van Opdrachtgever.
3. Opdrachtnemer zal zijn werkzaamheden doen uitvoeren op een wijze zoals vereist op grond van de geldende wet- en regelgeving en de redelijkheid en billijkheid.
4. Opdrachtgever verstrekt aan Opdrachtnemer alle voor een goede uitvoering van de opdracht van belang zijnde informatie.

Artikel 8.   *Kwaliteit en kwantiteit*

1. Opdrachtnemer verbindt zich jegens Opdrachtgever om een kwalitatief en kwantitatief verantwoorde uitvoering van de aan de hem opgedragen werkzaamheden te geven. Hieronder wordt verstaan dat de uitvoering van de werkzaamheden zoals vermeld in artikel 1 van deze overeenkomst cliëntgericht, doeltreffend en doelmatig wordt verricht.
2. Opdrachtnemer draagt zorg voor een correcte bejegening van overgangsccliënten.
3. Opdrachtgever schept voorwaarden ter bevordering van kwantitatief en kwalitatief verantwoorde uitvoering van de werkzaamheden door Opdrachtnemer.
4. Opdrachtnemer draagt er zorg voor dat voldoende personeel beschikbaar is voor de uitvoering van de in artikel 1 van deze overeenkomst vermelde werkzaamheden.
De Opdrachtnemer draagt er zorg voor dat zijn personeel beschikt over kennis en kunde die voor de uitvoering van de werkzaamheden noodzakelijk is.

Artikel 9.   *Doelmatigheid*

Opdrachtnemer verricht de in artikel 1 vermelde werkzaamheden op doelmatige en professioneel verantwoorde wijze. Opdrachtnemer zal zich daarbij laten leiden door een afweging tussen de effectiviteit bij de afhandeling van aanvragen, de belangen van de cliënt en de kosten.

Artikel 10.   *Overleg*

2.   Partijen voeren, indien verzocht door een der partijen, overleg omtrent de uitvoering van deze overeenkomst. De agenda voor een dergelijk overleg wordt door partijen vooraf overeengekomen.
3.   Partijen maken alsdan tevens afspraken over de vooraf aan elkaar te verstrekken gegevens die voor een inhoudelijk overleg noodzakelijk zijn.

Artikel 11.   *Persoonsgegevens*

Partijen nemen de wet- en regelgeving ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens in acht ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van overgangsccliënt. Partijen verschaffen bij de aanvraag informatie aan de overgangsccliënt over de wijze waarop zijn persoonlijke levenssfeer wordt beschermd bij de verwerking van persoonsgegevens met betrekking tot de verstrekking van een persoonsgebonden budget.

Artikel 12.   *Overeenkomst van opdracht*

Deze Overeenkomst is een overeenkomst van opdracht in de zin van de artikelen 400 e.v. van boek 7 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 13.   *Duur en beëindiging*

6. Deze overeenkomst van opdracht gaat in op 1 januari 2007 en eindigt van rechtswege indien en zodra alle werkzaamheden uit hoofde van deze overeenkomst ten behoeve van de overgangsccliënten zijn beëindigd, daaronder begrepen de administratieve afwikkeling jegens de overgangsccliënten en de afwikkeling van de eindafrekening als bedoeld in artikel 6 van deze overeenkomst.

7. In afwijking van het bepaalde in lid 1 is Opdrachtgever gerechtigd deze overeenkomst zonder voorafgaande kennisgeving of waarschuwing met onmiddellijke ingang te beëindigen, indien Opdrachtnemer surséance van betaling wordt verleend, deze in staat van faillissement wordt verklaard of om andere redenen wordt ontbonden, dan wel de onderneming staakt of overdraagt onder welk titel dan ook, dan wel haar activiteit (hoedanigheid) als zorgkantoor niet meer uitoefent of kan uitoefenen.
8. Opdrachtgever is in geval van opzegging zijnerzijds geen schadevergoeding aan Opdrachtnemer verschuldigd.
9. Voor wat betreft de (mogelijke) niet-nakoming van deze overeenkomst, door welke partij dan ook, gelden, onverminderd hetgeen in deze overeenkomst is bepaald, de bepalingen omtrent niet-nakoming, en de (mogelijke) gevolgen daarvan, van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 14. Overdracht van dossiers/bestanden/informatie

1. Bij beëindiging van de werkzaamheden uit hoofde van deze overeenkomst zal opdrachtnemer, met inachtneming van de terzake vigerende wetten en/of ander regelgeving waaronder die terzake van de bescherming persoonsgegevens, de door hem in het kader van de uitvoering van deze overeenkomst door opdrachtgever ter beschikking gestelde gegevens zoals benoemd in het “Overgangsprotocol huishoudelijke verzorging” - met de mutaties wegens de werkzaamheden/uitvoeringshandelingen ingevolge deze overeenkomst – weer ter beschikking stellen aan opdrachtgever.
2. Op verzoek van opdrachtgever zal opdrachtnemer de in lid 1 van dit artikel bedoelde gemuteerde gegevens, ook tussentijds, tijdens de duur van deze overeenkomst aan opdrachtgever ter beschikking stellen.
3. Opdrachtgever is in het kader van de uitvoering van de werkzaamheden uit hoofde van deze overeenkomst aan te merken als “bewerker” in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens en verbindt zich jegens opdrachtgever om bij de uitvoering van zijn werkzaamheden de bepalingen van de Wet bescherming persoonsgegevens te zullen naleven, respectievelijk deze bepalingen door de bij de uitvoering van deze overeenkomst betrokken personen te doen naleven.
4. Het is opdrachtnemer, respectievelijk de bij de uitvoering van de overeenkomst betrokken personen, verboden de in artikel 1 bedoelde gegevens - anders dan noodzakelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden - aan derden te verstrekken.
5. Opdrachtnemer legt aan alle bij de uitvoering van deze overeenkomst betrokken personen de plicht tot geheimhouding op ten aanzien van alle persoonsgegevens waarvan zij kennis hebben dan wel kennis hebben genomen.
6. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 14, lid 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens sluiten partijen een bewerkerovereenkomst als bedoeld in genoemd artikel. Deze overeenkomst zal als bijlage worden gehecht aan deze overeenkomst (*NB: zie model bewerkerovereenkomst bij Overgangsprotocol*).

Artikel 15. Aansprakelijkheid en overmacht

3. Opdrachtgever is niet aansprakelijk voor schade van Opdrachtnemer ten gevolge of naar aanleiding van deze overeenkomst of de uitvoering hiervan.
4. Gedurende de periode dat Opdrachtnemer wegens een niet aan hem toerekenbare tekortkoming in de nakoming niet in staat is de werkzaamheden verband houdende met de Opdracht te verrichten, zullen Partijen in overleg treden om nieuwe afspraken te maken.

Artikel 16. Afwijking en aanvulling overeenkomst

Afwijkingen van en aanvullingen op deze overeenkomst zijn slechts geldig en verbinden Partijen slechts, indien deze schriftelijk en door beide Partijen ondertekend zijn overeengekomen.

Artikel 17. Gedeeltelijke onverbindendheid

3. Indien één of meer artikelen van deze overeenkomst ongeldig of op andere wijze niet verbindend blijken te zijn, dan wordt hiermee de geldigheid van de overige artikelen van deze overeenkomst niet aangetast, tenzij de niet-verbindende bepaling het wezen van de overeenkomst betreft en het onaangetast blijven van (een deel van) de overige bepalingen voor één der Partijen op dusdanige bezwaren stuit dat de redelijkheid en billijkheid gebieden dat (dat deel van) de overige artikelen eveneens niet-verbindend zijn. Partijen zullen alsdan in beide gevallen in gezamenlijk overleg en in de geest van deze overeenkomst deze overeenkomst voor zover nodig aanpassen, in die zin dat de niet-verbindende artikelen worden vervangen door bepalingen die zo min mogelijk verschillen van de betreffende niet-verbindende artikelen.
4. Verplichtingen welke naar hun aard bestemd zijn om ook na het einde van de overeenkomst voort te duren, blijven na het einde van deze overeenkomst bestaan.

Artikel 18. Overdracht van rechten

Het is de Opdrachtnemer niet toegestaan deze overeenkomst of rechten en/of verplichtingen uit deze overeenkomst geheel of gedeeltelijk over te dragen aan een derde zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de wederpartij bij deze overeenkomst.

Artikel 19. Kosten overeenkomst

De kosten gemoeid met het opmaken van deze overeenkomst komen voor rekening van de Opdrachtgever.

Artikel 20. Toepasselijk recht en forumkeuze

3. Op deze overeenkomst en andere overeenkomsten die hiervan het gevolg mochten zijn, is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
4. Alle geschillen die mochten ontstaan terzake van deze overeenkomst dan wel de uitvoering daarvan zullen worden voorgelegd aan de naar Nederlands Burgerlijk Procesrecht bevoegde rechter.

Artikel 21. Slotbepalingen

1. De in de aanhef van deze overeenkomst genoemde (kantoor)adressen van Partijen gelden als adressen aan welke partijen rechtsgeldig jegens elkaar kennisgevingen kunnen richten.
2. De considerans maakt onlosmakelijk deel uit van de onderhavige overeenkomst.

Aldus overeengekomen en in <...>voud getekend te _____ op _____ 200<.>.

De Opdrachtgever

De Opdrachtnemer